

ТОЧИЛО КАТЕРИНА СЕРГІЙВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірантка кафедри трудового права та права соціального забезпечення*

КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОНАННЯМ ПОСАДОВИХ ОBOB'ЯЗКІВ ДЕРЖАВНИМИ СЛУЖБОВЦЯМИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Результати опитування про застосування Міжнародного кодексу поведінки державних посадових осіб засвідчили, що внутрішні законодавчі акти більшості з опитуваних держав налічують кодекси поведінки, у яких чітко та послідовно викладені функції та обов'язки державних посадових осіб. Їх положення ґрунтуються, здебільшого, на принципах результативності, ефективності, справедливості та містять, відповідно, циркуляри щодо обов'язків таких осіб [1]. З огляду на те, що український законодавець завжди тяжіє до імплементації відповідних міжнародних стандартів, правові та організаційні засади державної служби в Україні ґрунтуються на положеннях відповідних міжнародних договорів та документів, які охоплюють норми щодо гарантій реалізації права на працю, рівних можливостей у виборі професії та роду діяльності тощо.

Діяльність державного службовця безпосередньо пов'язана з виконанням завдань і функцій органу державної влади, у якому він обіймає певну посаду державної служби. Статус посади державної служби визначає обсяг правосуб'єктності державного службовця, натомість чітко встановлені обов'язки державного службовця вважаються одним з основних елементів кожної державної посади.

Одним із найважливіших обов'язків державного службовця є сумлінне і професійне виконання ним посадових обов'язків, закріплених у посадовій інструкції.

Відповідно до пункту 6 розділу III Порядку розроблення посадових інструкцій державних службовців категорій «Б» та «В», затвердженого наказом Національного агентства України з питань державної служби від 11 вересня 2019 року № 172-19, згідно з вимогами розроблення посадових інструкцій основні посадові обов'язки мають визначати пріоритетні напрями роботи державного службовця, на яких зосереджується його службова діяльність. Під час формування їх переліку необхідно врахувати їх певну групу, яка передбачає моніторинг стану виконання управлінських рішень та контроль за відповідністю їх виконання поставленому завданню, які сприяють формуванню належної виконавської дисципліни [2].

Ефективна система контролю за виконавською дисципліною має забезпечувати оцінку якості виконання фактично поставлених завдань на підставі чітко вимірюваних критеріїв, а також, що не менш важливо, супроводжуватись моніторингом виконавчого процесу.

Нині в умовах введеного режиму воєнного стану постає питання щодо реалізації службової комунікації, яка, безумовно, є базисом для реалізації механізму контролю за виконанням посадових обов'язків державними службовцями. Її окреслення має здійснюватись у рамках комплексних норм трудового права.

Так, пунктом 1 постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання організації роботи державних службовців та працівників державних органів у період воєнного стану» від 12 квітня 2022 р. № 440 встановлена можливість запровадження керівником державної служби в державному органі для державних службовців та працівників державного органу дистанційної роботи, за умови наявності у них організаційних і технічних можливостей для виконання їх посадових обов'язків. Ця норма, а також положення Кодексу законів про працю України, якими встановлено можливість застосування такої форми організації праці, зайвий раз підкреслюють суттєві кроки на шляху оптимізації та адаптації європейського досвіду до української дійсності [3].

Вказані законодавчі новації, які супроводжуються впровадженням політики цифрової трансформації, дозволяють здійснювати документування управлінської діяльності в електронній формі. Таким чином, система взаємодії суб'єктів управлінської діяльності отримує змогу бути реалізованою шляхом застосування електронного документообігу в умовах дистанційної роботи, що дозволяє в даних умовах скористатися механізованим методом обміну інформацією, необхідною для виконання посадових обов'язків, а також достеменно відслідковувати перебіг роботи з електронними документами.

Автоматизований режим системи електронного документообігу відповідної установи дозволяє суттєво спростити, насамперед, реалізацію відносин прямого підпорядкування, оскільки безпосередній керівник може безперешкодно відслідковувати процес опрацювання електронних документів особою, яка, відповідно, перебуває з ним у відносинах прямої організаційної залежності. Підґрунтям для перебігу такого механізму контролю слугує розподіл електронних документів з урахуванням функціональних обов'язків таких працівників, який, звісно, не виключає можливого суб'єктивізму керівника в процесі реалізації даної компетенції, зловживання яким надалі може призвести до різної оцінки показників результативності підлеглих на підставі некоректного ставлення до їх компетентностей.

Список використаних джерел:

1. Implementation of the International Code of Conduct for Public Officials (Report of the Secretary-General). [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://www.unodc.org/documents/commissions/CCPCJ/CCPCJ_Sessions/CCPCJ_11/E-CN15-2002-06-Add1/E-CN15-2002-6-Add1_E.pdf
2. Порядок розроблення посадових інструкцій державних службовців категорій «Б» та «В»: наказ Національного агентства України з питань

державної служби від 11 вересня 2019 року № 172-19. *Офіційний вісник України*. 2019 р. № 82, Ст. 2803.

3. Кодекс законів про працю України від 10 грудня 1971 року (гл. XV). *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1971. Додаток до № 50. Ст. 375.

Ключові слова: державний службовець, посадові обов'язки, контроль, воєнний стан, електронний документообіг.

Key words: civil servant, job duties, control, martial law, electronic document management.

УМАСВ БАДРУДІН БЕСЛАНОВИЧ

*Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди,
аспірант кафедри цивільно-правових дисциплін і трудового права
імені проф. О. І. Процевського*

ЩОДО МАТЕРІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ТА ПРАЦІВНИКІВ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Працівники і військовослужбовці Служби безпеки України є рівноправними громадянами держави й мають повний обсяг прав та свобод, визначених міжнародними правовими нормами та відповідними конституційними засадами, серед яких важливе місце посідає право на соціальний захист, зокрема на матеріальне забезпечення. Конституційний Суд України у рішенні від 20 грудня 2016 р. у справі № 1-38/2016 [1] сформулював правову позицію, згідно з якою в Конституції України виокремлюються певні категорії громадян України, що потребують додаткових гарантій соціального захисту з боку держави, до яких відносяться військовослужбовці і працівники Служби Безпеки України. Оскільки, організаційно-правові та економічні заходи, які спрямовані на забезпечення належного соціального захисту таких громадян, пов'язані не з втратою працездатності, безробіттям або відсутністю достатніх засобів для існування, а особливістю виконуваних ними обов'язків щодо забезпечення найважливіших функцій держави. Зокрема, соціальний захист даної категорії працівників повинен не тільки компенсувати важкі умови праці та обмеження їх прав, які впливають з умов проходження цього виду служби, а й стимулювати професійне зростання, мотивувати їх до виконання своїх завдань на високому професійному рівні, самовіддано й максимально ефективно.

Загальновідомо, що соціальний захист військовослужбовців і працівників Служби безпеки України є прямим обов'язком держави з урахуванням особливостей їх професійної діяльності, які здійснюють свою трудову діяльність від імені держави та задля реалізації її функцій. Втім сучасному стану соціального захисту військовослужбовців